

Onder de vijftigduizend deelnemers van het tweede ESF waren tientallen lesbo, homo, transgender en biseksuele (LHBT) activisten en organisaties uit diverse stromingen en landen. Het grootste deel van de LHBT activisten behoorde tot de radicale vleugel van de homobeweging en maakten een radicale analyse van de negatieve gevolgen van het neoliberalisme voor LHBT's en van de institutionalisering en de politieke beperkingen die het grootste deel van de werkelijke beweging in Europa kenmerkt.

Ondanks organisatorische problemen – het was niet gemakkelijk het thema op de agenda te krijgen – werd het centrale discussieforum over LHBT-strijd een groot succes. Er spraken mensen uit zeven landen over een groot aantal onderwerpen: de uitbreiding van wettelijke rechten naar individuele rechten; de noodzaak boven de corporatieve politiek van gelijke rechten uit te stijgen; de LHBT strijd in Tunesië en ander moslimlanden; de specifieke situatie van transgenders; solidariteit met LHBT's in Palestina; de strijd van lesbische vrouwen en de alliantie met de feministische beweging; LHBT-ouderschap; gezin en patriarchaat. Ondanks het volle programma en het grote aantal deelnemers, zeshonderd mensen, was het seminar en de discussies tussen activisten uiterst verhelderend – het bracht relevante verschillen in perspectief en prioriteit tussen activisten aan het licht. De Franse transgenderbeweging, bijvoorbeeld, concentreert zich op de strijd voor de legalisering van prostitutie, gezien de recente invoering van repressieve wetgeving in dat land. Voor de Italiaanse ‘transbeweging’ was dat problematisch, omdat zij zich juist richt op het uit elkaar halen van die onderwerpen.

In het officiële programma van het ESF was een workshop over de homobeweging in Europa opgenomen, maar op dit thema vond het meeste plaats rond een aantal specifieke plekken, zoals bijvoorbeeld de ‘ruimte voor de globalisering van strijd en acties van ongehoorzaamheid’ of de bezette ruimte vlakbij St. Denis, waar een lhbt/feministische ruimte was georganiseerd.

De LHBT groepen participeerden in een aantal van de niet-geautoriseerde demonstraties (onder andere uit solidariteit met de arbeiders van McDonalds) en gingen met hun eigen blok naar de demonstraties van de vrouwenconferentie (12 november) en naar de grote demonstratie van de vijftiende, met radicale en provocatieve leuzen als ‘heteroseksualiteit: politiek systeem’, ‘anal sex is fine, you should try it sometime’ en ‘fuck the system, fuck your gender, fuck the war and fuck your neighbour’.

Er was niet alleen verschil van opvatting. Overeenstemming werd bereikt over de belangrijkste problemen van de huidige LHBT bewegingen en gemeenschappen; de extreme commercialisering en het ontstaan van nieuwe stereotypes en de uitsluiting van bepaalde groepen door de homogemeenschap zelf; het beleid van de reformistische stromingen in de LHBT beweging, die zich niet langer richten op de links met de strijd van andere onderdrukten en die isolatie van de beweging versterkt; de beperkingen van het ‘gelijke rechten’ discours in een tijd van een algemeen neoliberal offensief tegen alle sociale rechten. De radicale LHBT's willen zich verzetten tegen een Europese grondwet die onze sociale rechten verder afbreekt, ook als die wet wel een formeel verbod op homodiscriminatie inhoudt – want zo'n grondwet maakt in de praktijk onmogelijk wat in theorie beloofd wordt. De kern van het debat was dat de dominantie van integrationistische perspectieven die geen echte sociale verandering tot doel hebben een groot probleem is, net als de overheersende aanwezigheid van homoseksuele mannen in de beweging, die tot onzichtbaarheid van lesbische vrouwen en transgenders leidt.

Duidelijk werd dat de noodzaak van communicatie en voor de reconstructie van een radicale stroming in de Europese LHBT beweging steeds dringender wordt. In dat licht zijn een aantal besluiten al genomen. Het netwerk heeft een discussielijst op de website van de Franse ‘Roze Panthers’, www.pantheresroses.free.fr, en deze lijst zal allerlei websites gebruiken om politieke documenten te publiceren, zoals www.gendertrouble.org. Bovendien zullen er twee bijeenkomsten komen voor het volgende ESF in Londen 2004: Queeruption – de jaarlijkse bijeenkomst, in 2004 in

‘Heteroseksualiteit: politiek systeem’

Contributed by Sergio Vitorino
woensdag, 03 december 2003 -

Amsterdam (www.queeruption.org) en de Euromediterraanse Zomeruniversiteit van Homoseksualiteiten (UEEH), www.france.qrd.org/assocs/ueh, de jaarlijkse samenkomst in Marseille in Juli. (Sérgio Vitorino)

Sérgio Vitorino is coördinator van de werkgroep homosexualiteit (GTH) van de revolutionair socialistische partij (PSR), de Portugese afdeling van de Vierde Internationale. Hij woont in Lissabon, waar hij werkzaam is voor het Links Blok.